

MEHANIKA PELUDA

MARTINA VIDAÍĆ

SADRŽAJ

Pogled na polje	1
Pet krvavih makova	2
Žena i žena	5
Epitaf izoranog polja	6
Udovac:	7
Slijepa putnica:	8
Studentica koja grize nokte:	9
Beskućnik pred prozorom restorana:	10
Prodavačica koja ne kaže hvala:	11
Žena koja leti prvi put:	12
Sobarica koja je diplomirala na Thomasu Hobbesu:	13
Čistačica:	14
Radnica koja odlazi na posao:	15
Radnica istrošenih koljena:	16
Činovnik koji je popio magnezij:	17
Meduza-djevojka:	18
Vječna tinejdžerica:	19
Kućanica:	20
Medicinska sestra u mirovini:	21

Pacijentica br. 333:	23
Posjetiteljica dućana rabljene robe:	25
Zatvorenica br. 333:	26
Frizerka koja se utopila:	27
Prosjak koji nalikuje crnom mačku:	28
Kuhar koji je prešao:	29
Trener, trenirajući strogoću:	31
Sretnica koja je primila ključeve stana:	33
Nogometna navijačica:	35
Maneken s rakom:	36
Djevojka koja traži probleme, ili posao:	37
Gastarbajter na sredini ljestava:	38
Ribar na samrti:	40
Beračica maslina:	41
Kupačica kojoj je ostalo mjesec dana:	42
Izletnica u bolno mjesto:	43
Blagajnica u lunaparku:	44
Gošća u sobi za roštilj:	45
Maratonka:	46
Kroatistica na spoju:	47
Inženjerka duša:	48

Testamentum ratarice	49
Oči govore:	50
Poštar govori:	51
Glavobolja govori:	52
Krevet govori:	53
Čizme govore:	55
Lopov govori:	56
Snijeg s paginacijom	58
O autorici	59
Impresum	60

POGLED NA POLJE

Samoća je nepregledna, umara pogled

Korov koji duboko kori zemlju,
ali izvan toga ne boli,

u daljini stablo badema u otužnoj vjenčanici

Odjeću param i stvaram latice,
mimoze od vune, puzavice od viskoze,
pamučne pelargonije,

s mrakom me
konopci čekaju,

ljulja se na vjetru moje zaboravljeno tijelo

No sjećam se još nekoliko radosnih riječi:
naprimjer grijeh, naprimjer grijeh,

i on se diže iz ponora rječnika,
kao sunce golicav,
i miče mi dosadu s kapaka
i ja gledam kao što novorođenče gleda
kad mu majčina utroba padne s očiju

i vidim: neće biti cvijeća,
široka je i ružna istina zemlje

Ipak
izvjesna je povlastica osloboditi oči
od prizora onduliranih glava,
dobrih hortenzija

PET KRVAVIH MAKOVA

I. Privremena žena

Biti zaljubljena – to je:
imati proljeće na tjemenu,
bijele cvjetove kože, kišu kose,
meso koje postaje ljeto,

no u potiljku disciplinu,
kao pogled vojnika u nizu iza,
težak čvor na omči koja usmjerava korake:
dva naprijed, dva desno, stani pred njega,

gledaj
u smjeru strelice iz kuta njegova oka
Ako je tužan, pomislit ćeš:
moram li biti tuga, blagoslovljena
među katastrofama?

II. Nepravilno obješena žena

Biti tajno zaljubljena – to je:
objesiti cipele o stablo u prosincu:

kosti stopala, iskrene kao gole grane,
objavile su strašnu krošnju,

trup, ukočen i krupniji s godinama,
glava rascijepljena u korijenje,
u bijes ušutkan prahom u prahu
dok traži dublje značenje,

život u lavi, srži želuca
Ali prve pahulje prekrivaju potplate,

i tijelo ne može dostići misao

III. Čvrsta žena

Biti neuzvraćeno zaljubljena – to je:

ležati gola na ogledalu,
gledati sebe u stvarnoj veličini,
preblizu da bih se vidjela,
preblizu da ne bih vidjela
ožiljke, žile, život i strah
San neće da oslobodi tijelo
od takozvane istine,
tako je hladna,

a kad je hoću utopiti,
s jezika pada leptir od magle
Gle, ležim na plafonu, odlijepit ću se
Posežem za krilima, shvaćam:
leptiri se osvećuju
prstima koji ih gnječe
nepodnošljivom nježnošću praha

IV. Žena koja se jede

Biti neželjeno zaljubljena – to je:
gledati lijepe cipele u izlogu,
reći u sebi takve je nosila audrey hepburn,
nastojeći ne misliti na belgiju
u drugom svjetskom ratu

Bila je tako gladna da je jela korijenje,
kao što ga kažu jedu po parkovima
u sjevernoj koreji Misao je
nezaustavljiva: je li zaista u toj zemlji

život nalik na reality show,
recimo trumanov show?
Znaš li, pita zla misao, da komičari obično
boluju od depresije?
Crne cipele prolijeću kroz zjenice
kao prtljažnik pogrebnog auta:

jezik ostavlja trajne posljedice

V. Sretna žena

Biti nesretno zaljubljena – to je:
pripremiti piknik za pop-zvijezdu
u podnožju planine,
na pitomom zelenom proplanku bez zvijeri,

u crvenoj haljini da bude jasno
što želim reći,
s crvenom ogrlicom da se glava
u svakom trenu može odvojiti od tijela

Iznijela sam na sunce sir, sok i bič,
to što on voli,
pa čekam da se pokvari

U teoriji može doći,
u teoriji postoji vrh
Grad je nečujan, vlaga opipljiva,
sloboda plitka,
ali apsolutna

ŽENA I ŽENA

Biti zaljubljena u život – to je:
gledati u leđa djeteta koje iznajmljuje kajake:

perje ptica s kupaćeg kostima
počiva mi na bradavicama,
i moja sestra sjedi pored
Glave su nam pune sladoleda,
hladno-meke,
ona kaže: nema ništa ljudskije
od savijenih leđa

Podne, dijete će zamijeniti žena

Premda davno objašnjeno, more
goreći uznemiruje, kao eterična svijeća
Sunce podsjeća tijelo da stoji

Potom
toplina slabi, ženu zamjenjuje starac
a turisti se vraćaju,
izvlače na pijesak čamce
u čijim se šuplinama oblači

Mi ćemo se, u pravi čas, otisnuti
Mirne na olujnom vjetru
slušat ćemo kako se na obali
mrak puni paničnim cvrkutom

Sestra će pitati: što ako sutra
dijete ne dođe?

EPITAF IZORANOG POLJA

Tišina!

Kosti govore...

UDOVAC:

Crno u košulji upija toplinu,
svi se smrznu u mojoj blizini

Noću se odjeća na stolici svija od boli,
sparina koju isijava ne da mi zaspati

Prazna polovica kreveta napeta je pa se sklopi,
odbijam reći: kao lijes

jer želim biti na boljem mjestu:
zaključavam kovčeg, putujem, putujem,

premda, mrak ne mari gdje sam
Krevet neka je radije hladna preša,

ja kartonska reklama za film
Drugog dana glumit ću nešto drugo,

no sad je život jedna scena: sjedam na kauč,
mlada živa žena ulazi u auto,

brzo stiskam stop, stop, stop,
ne dam da me poništiš

SLIJEPa PUTNICA:

Jedva sam dočekala granicu,
ali sad, kad se vlak zaustavio
i pustio plava odijela carinika, a putnici
povukli noge kao da se sklanjaju od vode,
strah me potapa

Žena nasuprot gladi, gladi,
umiruje zeca u džemperu,
indijac nad golim košuljama
objašnjava vlastitu kožu
Tri reda dalje vidim djevojčicu
koja kosu češlja s nekim očajem,
preglatku kao periku
Jesmo li stvarni?

Čuje se vlasi pucketaju, struja je u zraku

Naše oči upiljene u carinske kape,
oni ih odnose

Sama u mraku, ulazim u nešto drugo
Sad treba skupiti svu hrabrost
i olovkom povući dvije vodoravne crte,
potom
otvoriti oči

STUDENTICA KOJA GRIZE NOKTE:

S vremenom selfie postane sličan majčinoj slici,
tada ulazim u autobus koji me vraća
Fotkat ću je toliko-i-toliko stariju
da nas opet malo udaljim

Crvenim i bijelim lakom nacrtala sam
djedove mrazove na noktima Božić će:
putnica odlaže na naslon sjedala
toplu kožu teleta:

svatko se jednom negdje rodi,
zašto se veseliti kad se vratimo na to mjesto?
Daju mi zatim da režem luk,
jer suza lijepo stvori napetost,
jer suza stavi veo između namjere i noža
pa nož može što god želi:

zarezati pod nokat:
gle ta kap krvi koja nam svima treba,
ona pada na pločice recimo bijele,
majka uzima krpu i briše briše:
mrlju, nokte, tijelo, kosu, lice
Tisuću kilometara dalje ekrani me rađaju

BESKUĆNIK PRED PROZOROM RESTORANA:

Što je to u staklu?

Zrak koji se užasava vjetra, prostor bez greške

Gledam ih savršene,

željne da tako ostane zauvijek Kamo sreće,

jedenje je emotivni čin, i hrana koju žvaču

godi *mom* jeziku:

čekam ih, ja, njihov užas pred životom,

s mačkom u krilu

koja umije skočiti tako da o noge

objesi krov auta i manji grad,

i sve načas bude napeto i divlje

Mlada žena iznutra mi nosi čašicu čaja,

prilazi kao što se tigru prilazi s mesom

Iz njenog trbuha čuje se

da životinja žudi za krznom

Zrak među nama načas zatitra od pare

i, znam, moram joj baciti čaj u lice

jer trebam krik koji će rasparati prizor

da lijepo pristaje pitanje:

Gdje je mlijeko,

želiš li reći da nismo u engleskoj?

Ups, sva bjelina skoreno visi nad gradom,

kažu, božićni ukrasi – ja mislim:

previše kolača od sira, užas krave,

njen skroman doprinos smrti

PRODAVAČICA KOJA NE KAŽE HVALA:

Neon me nastoji prikazati lošijom no što jesam:

kaže: glava ti je nalik na ekran

kaže: tijelo ti je vješalica za uniformu

kaže: nokti su ti žuti,

skloni bučnom propadanju, kao kovanice

Svako malo strpam ih u džepove

da ne bih previše platila

svoju nerazumnu ustrajnost da postojim

Oči, prazne i zalijepljene za traku,

klizeći prolaze pored mene,

u njih, kao u biljarsku rupu, za bodove,

padaju, željom iskopane, oči kupaca

Neon govori: odreci se loših namjera tijela,

pusti da onaj odozgo brine za sigurnost,

da u tvoje šake

otrov dolazi u malim pakiranjima:

emulgatori, aditivi, ftalati

Spore smrti, spore smrti jeftino prodajem

Tek iz daljine, ponekad, škrob miriše

kao u zgužvanu zoru, kad sam se vraćala

s plaže s prvim ugrizom na jeziku,

shvaćajući:

ne mogu izgovoriti tu riječ kojom

kontroliram gađenje

ŽENA KOJA LETI PRVI PUT:

Temperatura tijela bila mi je preniska,
promatrala sam kako se koža mrví i pada,
pod snijegom su nestajali sagovi

Oštrice mojih knjiga, moji lonci i poklopci,
sve složno da me prešuti

Ipak sam nezaštićenim mišićima
prokrčila put do najbližeg aviona,

sjela, pojela papreni keks, i rekla:
major tom, major tom, jesi li još uvijek gore?

Tada sam
osjetila da se sjećanja opasno ubrzavaju,
i baš kad se činilo da će puknuti o zid,

odlijepila su se, izgubila težinu

U zraku, čekala sam da kola opet dotaknu tlo,
kao što vrana čeka da gume auta

zgnječe koru oraha i otkriju
njen netaknuti goli mozak

SOBARICA KOJA JE DIPLOMIRALA NA THOMASU HOBBSU:

Cijelo sam jutro tražila svoje mjesto,
a sad, kad je podne sjelo na čelo kao znojna guzica
i kupaci očajno traže zrak kod letećih prodavača,
dolaze dvojica i dvije s dvoje plus dvoje djece
pa ručnicima nalik na plahte što nas čekaju
prijetu uzeti to malo odmaka koji sam izborila

Kvadrat zraka koji mi po plažnom pravu pripada
upumpavaju u madrace, kolutove, jastuke,
u ramena, ruke, sise ispod američke zastave,
u šije što se šire, butine i gospu na bicepsu
koja otiče kao stara alkoholičarka
željna još i još opojnog obožavanja

Preplanule i sjajne moja ih koža izražava
kao bijela podloga tekst:
zamjenjiva sam a ipak nužna
da bi riječi dobile na važnosti
Sunce sunce, ošteti me

ČISTAČICA:

Trojicu sam rodila prije trideset godina,
a još uvijek sam trudna

Trljam trljam trljam njihov obraz,
i polako se ispirem

Kad kažem sjesti, ne očekujem čaj
Kad kažem leći, ne očekujem lepezu

Željela bih da mogu progutati metlu,
imati – ne kičmu, „č“ mi se
zabija u mozak sve do čela,
– nego leđa, da „leći“ bude čin
ravan i tvrd i konačniji od smrti,

i da ja
baš poput neke kraljice
beskonačno očekujem

Ali nokti indijske djece grebu me
iz etikete: što smo to rodile,
mi savijene?

RADNICA KOJA ODLAZI NA POSAO:

Ovdje vrata hihoću dok oblačim gaćice,
dolje haustor pjeva izađi i bori se

Stupam u hodnik zgrade,
kao zubarica koja ulazi u usta pacijenta,
spremna na neugodno

Zidari već čekaju, sjene im u zidovima

- zidovi me u prolazu pipaju,
ostavljaju bijele mrlje na crnom kaputu:
tako se poništavaju mračne žene

Oni svejednako sjede u sjeni,
oči im svjetlucaju kao da će se svaki čas
rasplamsati

Sve su to kacige krive,
crvene i tvrde kao sunce
koje mrví mozak jer previše voli

Sve su to kombinezoni krivi - svu slobodu
uložili su u ruke

Ma sve je to zgrada kriva,
gradili su je neki arhaični muškarci,
gle kako se stepenice pokvareno produžuju,
šapću:
nećeš imati dovoljno nogu

U želucu
pečeni ptičji zametak plače
Među zidare ja ću sjesti,
u lica im povratiti

RADNICA ISTROŠENIH KOLJENA:

U četiri ujutro, kad drugi ljudi su mrtvi,
ja od mrtvih ustajem
(neka im nježno bude kopno)
Idem preko vode
do najgrubljeg otoka

Sama sam i zajedno, kao ribe
na bijelom pultu tvornice okružene morem:

ribe koje, očekivano,
vonjaju kao ustajale vagine,
ribe koje se ništa ne usude reći,
jer im kidam glave,
slažem meso u nježno ulje,
pokrivam jezikom konzerve
Uzalud ih

kamionima šaljem prema kopnu:
kad se vratim, drugi će još biti mrtvi
Odlučno leći ću u krevet,
izbrojiti koliko vrijedi moj dan:
pedeset kovanica
Male tune na njihovoj poledini
padaju, praćakaju se, grče,
do jutra nas ništa neće boljeti

Sutra
kidat ću glave, kidat ću glave

Jednoga dana
glave ću kidati

ČINOVNIK KOJI JE POPIO MAGNEZIJ:

Vidjela se samo žućkasta površina,
ali ipak su me pronašli i izrezali,

rekli su: cijeli život stavljao si stvari u ladice,
radio red u malom zagušljivom uredu,
u malom zločestom gradu,

ali sad je došlo vrijeme
da svoje mjesto prepustiš boljim i jeftinijim ljudima,
takozvanim robotima,
a tebi će svoje prepustiti životinje:

cipele su se crvenjele crvenjele pod stolom pa
priznale osobnu svinju,

krenule van a ja ih slijedio
Vidio sam tulipane, pogrešno izabrane,
kao suknje provincijske profesorice povijesti
koja kaže: proljeće?
naši zapisi ne potvrđuju njegovo postojanje

Cipele su gazile, činile od mene
činovnika koji gnječi cvijeće usred grada
(O, maj gaad, o maj gaad, ja sam moguć
samo napisan)

Toplo je zemljano krilo zadnjeg stiha,
u njemu sad sjedim
kao psotka u čeljusti,
i želim što sam oduvijek želio:
da me biju
svi koji me odbijaju voljeti

MEDUZA-DJEVOJKA:

Kad sam se jučer kao svaki dan
poslije tuširanja ogrnula zidom

osjetila sam grubost sjevera koji dolazi

Odjenula sam brzo hlače, bluzu i kaput,
uzalud je pamuk lagao koži da joj oprašta,

niz ulicu sjever me gurnuo,
i vidjela sam kako ljudi navlače kapuljače

pod kojima im se lica od sjevera bijele
kao kamenja nama namijenjena

Imam mnogo sputane kose,
sve te osobe u meni žele dotaknuti dno,

a sad, sjever dolazi i izvlači pramenove na sunce
i oni se pune životom i šire mi glavu

Moram izdržati, ne smijem sjesti na pločnik:
nebo će postati naklonjeno
kao vreća puna odrezanih vojničkih dlanova,

satima će potom padati po meni,
tapšati potiljak, ramena i leđa,

ulicu, kuće, aute i gradove,
sve čemu je namijenjen poraz

VJEČNA TINEJDŽERICA:

Makovi su na madracu
Njihove žile u mojim su zapešćima:
ja režem, oni cvjetaju

Prije se nisam spuštala na zemlju,
živjela sam na stablu, spavala na nebu
Majka je rekla na redu je zrelost,
oblik koji si sama stekla treba
preoblikovati i pojesti

Kako da se zagadim?
Nisam propušila, ali gutala sam pepeljare:
u oblik mi se nastanila prolaznost
i nešto lomljivo i teško

Pusti me da tečem,
bubnjala je krv iz bunara srca:
sad, sve bjelja sam i bjelja, mogu već napisati
kamen, i ne osjećati ništa

Nije me briga za bullying, mobbing,
fisting, fisting, fisting,
najtvrdja sam stvar na livadi,
tu su i skakavci hvalisavih krila,
život se koprca u šaci,

tu su i makovi, ja režem,
ali slika traži da se bijes izrekne do kraja,
crvene boje sve je manje, što ako
napišem: majka, ne sluteći, u drugoj sobi
crnu vunu prede

KUĆANICA:

Nije dobro kad špajza previše priča,
kad hrana ima karakter:

kruh koji me ne poštuje,
tupi šećer, sramežljivo vino
Kraste s konzervi padaju po kuhinji
- crveni snijeg što sve pokriva,
ali unosi nemir, poput laži

Dok se spuštam bulevarom
vidim to crvenilo u semaforu,
on kaže sad stani,
gledaj kako tvoja smrt bježi
u hladnom oklopu
i sa sto kilometara na sat
kao odluku na raskrižje obara
djevojčicu na biciklu

Strašna je vijest koja već leti,
strašna je sirena koja se raduje,
strašne su njene uši
iz kojih mozak odlazi bogu,
ali najstrašnija je
moja špajza

MEDICINSKA SESTRA U MIROVINI:

Starice koja mi živiš u ogledalima,
nemoj se bojati, izađi,

moja je koža mnogo očekivala pa je ima previše,
prostrijet ćemo od nje ležaj na kauču,
rješavati križaljke,
slovima poklapati glasove

Tijelo mi je skromnije, popije kefir i kavu,
pronađe u vrtu jedva vidljivu stazu
Više ne surađuje s vrtnim škarama
i drugim cenzorima

Zato noću
stabla prebrzo rastu, kuću guši prašuma,
stravične ptice harpije svijaju gnijezda
Priroda me pritiska dok ne priznam

da imam pune ormare neupotrijebljenih igala
i da nikada nikoga nisam ubola u pravo mjesto
Oni su dolazili preda me naduti i plavi
a ja sam znala da bi im koža

prsnula kao balon usred lijepog koncerta,
razbila simfoniju na svjetlucave tišine
i otkrila prazninu koju im
ne bih mogla oprostiti

Moje igle, utisnute u službene kaktuse,
oštre prema svemu što dolazi,
noću stražare na balkonu

Ali što s mrakom kad jednom pukne,
i do jutra niz oluke se bude cijedila
majmunska krv?

Starice, uđi u moja usta i reci
što ako kaktusi bijesno procvjetaju

PACIJENTICA BR. 333:

Moj kruh neće ostati potpun

Moj kruh neće ostati potpun

Prije dva mjeseca kad ispekla sam kruh

kažem vam vidjela sam

mravi su imali muževo lice,

pratili su me pratili, slijedili,

mrvice, mrvice zahtijevali,

premda je veća od mrvica

bila njihova potreba

Uzmicala sam uzmicala,

oni su bili, bili, sve više bili,

ja sam uzmicala

Tako sam se našla

u ovoj sobi bez boje i sjećanja

Netko je zatvorio vrata

Tu čitam, gutam razum s malo vode

Ostavi knjigu pod krevetom preko noći,

kaže stari narodni recept,

i slova će doći na brzim nožicama

da odnesu oči u mrak:

jednom se nadam probuditi

slijepa i slobodna

Sad čitam, gutam razum s malo vode

U bolje dane jasno mi je

da mravi ne mogu biti

gladni kao ja

ali svjedočim vam:

oni neće dati

da moj kruh ostane potpun,
on neće
ostati potpun

POSJETITELJICA DUĆANA RABLJENE ROBE:

U prostore pune vune
jezivo je zagristi

Džemper-žuč do džempera-noć,
džemper-bog do džempera-krv,

džemper-mlijeko u mučnim količinama,
redovi hlača hladno lišenih cilja

Može li mi netko reći što su učinili s tijelima?

Mehaničke ruke prebira, prebira, traže,
traže da im se objasni od koga dolaze

Iskopala sam brecht-košulju koja kaže:
zločin je govoriti o cvijeću kraj toliko boli

Neosjetljiva sam, osjećam to u džepovima,
šakama to mrvim u sitno,

i stereotip blagajnice strese se
od dodira onog što kažu kovanice,
no pogled joj, prazan, ostaje uperen ravno u raj

Reci mi, što su učinili s tijelima?

Uskoro,
kad udari drvo o drvo i ostanem zatvorena,
bit ću kod kuće
(Što, što su učinili?)

Iz mraka konzilij biljaka šaptat će:
diši, diši, diši

ZATVORENICA BR. 333:

Imam „želju“ na koži

Majka je govorila:

u trudnoći sam sanjala limone pa brzo
pljesnula potkoljenicu

Treba pustiti da malo boli, to spašava,

kao kad majka baci ribu u glavu,
kaže: da sam te barem pobacila

Poslije večere umoči prste u limun, noktom
ureže mlađak, kaže: sad spavamo, zlato

Iste noći majčin me poljubac pojede do kosti,
riblji kostur na krovu ne uhvati božji signal

Mislila sam: najlakše je izbrisati riječi,

pobrisat ću limunom
svaku stranicu grassovog „limenog bubnja“,

ovu nisku nakazu ovu nisku nakazu

Ali slova se vrata s druge strane očiju,
kao mravi kukca uvuku u mrak
sav moj sjaj

Budim se s prljavim mjesecom pod noktom
Majka je govorila: kako je stisnuo kapak,
operi tog vraga ili ćeš platiti

Platila sam, sto kuna zakasnine,

i baš kao majka,
sve svoje najveće želje

FRIZERKA KOJA SE UTOPILA:

Svi koji danas hoće frizuru
dobili su svoju rođenu kosu
s hrpe u auschwitzu

Previše sam je doticala, prsti su mi
naučili pisati samo smrt:

tipka budilice bila je smrt,
tipka tosteru bila je smrt,
sve tipke u moru tipki -

i onda je more u sedam ujutro
došlo
i ja sam pružila ruke
i svijet se brzo i zauvijek
ukočio od straha

PROSJAK KOJI NALIKUJE CRNOM MAČKU:

Svaka riječ koju sam joj uputio
napravila je grad malo većim i opasnijim

Žena s kuferom pred kioskom
u kojem su kokoši mrtve pod ajvarom
pogledala je u mrak između tijela i hotela
i farovi su učinili njene oči
očima zatečene zvijeri,
iz kojih je nešto hladno i tvrdo
brzo bučno palo na dlan:

hoće li mi biti dovoljne dvije kovanice?

Volim ravnodušnost ljudi,
jer volim kad je istina blizu

U kiosku kuharu nedostaje mesa
pa odsijeca od svog trbuha i baca na grill,
a novčanik u njenim rukama odjednom se
rastvara prema meni,
crn od uštede krvi kao srce
koje mesar podvaljuje starcu,

ali ja nisam ni slijep ni zaboravan:
to što zovemo ljubav često je
samo način da preživimo

KUHAR KOJI JE PREŠAO:

Jedne večeri
gledao sam kolač s kremom od bjelanjaka,
ugledao božić koji pilići nisu dočekali
Kakav je to osjećaj, pomislio sam,
ne roditi se?

(Svi smo hrana, svi smo hrana...)

Kad su pomoćnici otišli,
sklonio sam od sebe noževe,
cijelu noć po kuhinji tražio životinjske jezike
da bi svaki oštrom košticom
pribio o zid

I zašto je sad ova djevojka u autobusu,
prije no što će si koncem zašiti usta,
tik pred granicu,
morala reći:
volim jesti konje

(Svi smo, u svojoj biti, hrana...)

Ne misliti, mislim, na konjska usta,
toplu slinu koja
kapa s jezika,
misliti: nepokolebljiva je konjska brzina,
i autobus uvijek može biti brži
Reći ću vozaču da na ovom mjestu
nipošto ne smije stati,

neka juri, nitko neće vikati,
pedeset ljudi ima zašivena usta
Važno je ne pustiti ni glasa,
makar zgazili carinike i pse,

stabla što hladno odbijaju ime,
u tišini doći u münchen
ili u raj

TRENER, TRENIRAJUĆI STROGOĆU:

Živim u kratkim crtama, o cigaretama,
dah mi je dragocjen
Pakiran je u male plastične lopte:

dišem s namjerom, kao preko mreže
- kadetkinja ne
Njeno gumeno, lijepo oblikovano srce
kuca pravilno, no disanje joj je
nepodnošljivo:

u grlu joj se nestašni štenci igraju
Njihovi sitni glasovi oštri su prema zidu
kao da zida nema, potom se
pokunjeno vraćaju, odbijeni kao noćni povik
koji traži svoju utjehu

Više je ranjivosti u njenom forhendu
upućenom ravno u otvoren prozor
nego u ptici koja je krilom zagrlila metak
i sad pada na pločnik,
pretvarajući se u pitanje

Loptice udaraju o plafon, loptice žele
do prostranog prihvaćanja,
ali ona ne shvaća da će je žbuka zatrpati,
i da nikad neće vidjeti nebo

Na pauzi moja kadetkinja
rastvori plod šipka, bezobrazno crven
kao nepušačka pluća
Vidim: previše je zdrava da bi preživjela

Tresem cigaretu u tu krvavu pepeljaru,
kažem:

oči će ti posivjeti budeš li
previše gledala

SRETNICA KOJA JE PRIMILA KLJUČEVE STANA:

Umočila sam kist u kantu bijele boje,
pa cijeli dan zaboravljala, zaboravljala

Izlazeći, pod jednu sam ruku uzela kufer,
pod drugu kauč sa sinom Ključ se

sjajio u ruci, nisam više imala pitanja
Bio je to taj novi život, bolno bijel

Bijelim puderom na čelu uzalud
hladim misli, lice ne ide uz zavjese

Trebam plavije oči da podnesu more
koje skače s prozora na prozor,

spavaća soba traži crvenije usne
da bi se moglo govoriti o ljubavi,

i prvi mi je kat uvijek tako prenizak
- kad padam, želim padati dugo

Tek ponekad za lošijih noći svoja sam
na svome Gasim svjetlo po svjetlo

i dugo ispitujem prag prije no što uđem
u zadnji mrak Tu sjednem i slušam kišu

što ponavlja prastari pljesak porazu
Dobra kiša, ženski kiš, privlači pažnju

tako da čovjek ne može čuti misli
a sjećanja prijete vrlo vrlo nježno,

kao rizik grede nad glavom, kao kapi
koje će za stotinu godina progristi krov

i dirajući me, staromodna će se voda
osjećati prljavo

NOGOMETNA NAVIJAČICA:

Ništa nije ovako zeleno, tvrdi kivi,
prerezana vrata, omotan opasnom bradom,
dok trava hoće ući u sobu kao tepih,
razvući se, dosadna kao stvarnost

Ja jesam nekog spola
i općenito se može reći da postojim,
ali sam već pomalo kao onaj bugarin
koji se prozvao manchester united

U tako velikom imenu ima mjesta za sve,
mi unutra ne trebamo brinuti o disanju
Lijepo je biti lišena riječi,
nemoćna da sastavim
i najmanju želju

Ali znam, ali znam,
kad želudac opet nazovem pravim imenom,
vidjet ću odbačene brade u zdjeli,

na nožu
krv kojom sam mogla prokrvariti
na mjestu gdje bi bila
uvjerljivije crvena

MANEKEN S RAKOM:

Za bolest je potrebna sumnja
Kao u jednadžbu buljio sam
u tamne polumjesece podočnjaka,
i oni su jednog jutra pali na pluća

Izašlo je sunce i jasno se vidjela
rendgenska sjena Rekao sam:

o, oduvijek obožavam crne rupe
koje nastaju kad zvijezda zaboravi svoj sjaj,
recimo, janis joplin
svako malo ugasi čik na takozvanim
zdravim alveolama

Ovaj svijet zaslužio je svako kašljanje,
svijet u kojem se više nitko ne drogira iskreno,
svijet u kojem se premalo psuje,
i dovoljno je malo malo disanja
jedna općenita misao
da je možda samo o meni riječ,
da drugi razumiju o čemu se tu radi

Treba mi, sestro, više listopada,
očitija besparica, da ljeto završi
kao kemoterapijom pokošena kosa,
ne vraća se
dok smrt ne odustane

DJEVOJKA KOJA TRAŽI PROBLEME, ILI POSAO:

Čekiću, uzmi mi čavle
da se ne usudim napraviti kućicu za ptice,
da praveći je
ne podsjećam na sebe:

strepim da smo preslabi, i krug je sve manji,
i uvijek me pomalo veseli strogost zime

Kućo, pojedi pelud,
imat ćeš engleskije pregrade,
nećeš razlikovati ujaka od strica

Meni je potrebno da zemlja napokon kaže
sve što ima reći,

da krhkije postanu konstrukcije

Moja me zabrinuta rodbina zavarava
vrapcima od papira i plastike,
malim strojevima koji oprasuju,
poliranim cvijećem,

ali ja znam da je negdje pod tim kičem
smrtonosni život zakopan

Kućo, pojedi pelud, pojedi ptice,
želim jednog jutra otvoriti prozor i vidjeti
kakva sam uistinu

GASTARBAJTER NA SREDINI LJESTAVA:

Što se više uspinjem, neba je manje
Gore je samo užareno zlato
koje nam pravi žigove po glavama
i bježi kroz prste
Moji ljudi grade svijet,

dobacujući mi psovke i podsmijeh
poput sitnog šljunka
koji uporno zasipa lice
i tjera me da zađem u mrak kapaka
ako se želim podići na višu razinu
Ja sam najopušteniji čovjek:
za opasnije kamenje nedostaje im snage
koja se smije uludo baciti

Kad jednom dođem u najvišu točku,
riječi kojima ću se braniti izlazit će
poslije pauza, teške pa na svom mjestu
kao cigle koje se slažu jedna na drugu
da bi sagradile zid
Uostalom, kako da im kažem:

bolaño me sanjao, zato izgledam
kao da sam prešao pustinju sonoru
u potrazi za jednim jedinim pogledom
i gravitacija mi nije sklona
pa me vlasnici kuće ne mogu čuti
čak i kad im stojim na glavama
i gledam kako im se raspada koža tjemena
i život

O podne, kad zid preraste čelo,
učinit će mi se da gradim svoj grob

Pogledat ću: do grla u zlatu,
svi gradite svoj grob
Kako da vam otkrijem okrutnu tajnu:
ne, ja nisam anđeo,
samo vjetar voli moj šešir,
samo mi srž napušta kosti

RIBAR NA SAMRTI:

U bolnici kopnim,
jer je moj život ostao na otoku:

kuća puna onih kojih nema,
moj limun i komin, moja bol i žar,
moji mrtvi drugovi

Ostala je samo jedna žena, koja mi sad prilazi,
želeći malo skupog posljednjeg daha
Pažljivo drži zamagljeno ogledalo,
kao da će ga kasnije uokviriti

Još se prepoznajem po zjenicama,
malene su i crne i uvijek
pretjerano lete, tako

mogu vidjeti svoj lijepi okrugli život na otoku:
sunce koje čini svetom našu samoću,
na stolu bijesno šume školjke,
njihovo meso svladano u loncu,
moj brod kao pas pod prozorom
Ja sam grlen jer imam grlo,
jezičav jer imam jezik,
jer sam se zato borio,
jer s radošću gledam dolje u ništavilo,

a ovdje
epiteti me odbijaju,
tijela ima tako malo da jedva još žudi
to što je ostalo na otoku

Između mog života i mene je more,
voda ne izlazi iz bubrega

BERAČICA MASLINA:

Koncentriraj se, plode,
sad mi treba malo sirove nježnosti,
nikakve ljubavi, ne, ne, ništa okrutno,
samo čisto poštovanje tijela,
poput masaže,
ili pripreme pokojnika

Neka ulje nikad ne napusti mog djeda,
mislim dok gledam berače po poljima
koji nespretno imitiraju
onaj pokret prstima kojim je istovremeno
trgao i tražio oprost od grana

Mene se danas stablo želi otresti,
vratiti strukturu
prije no što ojača vjetar
koji već donosi pravedni sjever
(Kamenje, oštro u tami, jedva čeka)

Još malo pa će biti
kraj svakom sabiranju, plode,
koncentriraj, koncentriraj se,
dolazi vrijeme kada će staviti ruke u koprive
biti jedini način
da se čovjek opusti

KUPAČICA KOJOJ JE OSTALO MJESEC DANA:

Ovi golubovi koji se šire obalom, gotovo pustom,
kao i sve što postoji stvoreni su u tvornici:
na mrtvo meso stroj je spustio pepeo
da bi ruke najkrhkijeg među radnicima mogle
utisnuti te oči, oblikovane prstima
od vlastite otete krvi

Pozornost bez pogleda, uzima prostor
sitnim koracima
Zdrobljenim krekerima crtam oko sebe krug,
kažem još malo

Za mene je danas izašlo rujansko sunce,
da ugrije knjigu, kožu i želju
i trogodišnji je meksikanac prešao ocean
da bi oblucima razbio napetu površinu
On hoće bacati sve veće, sve teže,
baciti sebe, svoje roditelje
i plažu

Zadnji kupači žurno slažu ručnike u aktovke
Ima li ičeg hladnijeg od mora?
Okrenem li se, strepim, povući će k meni otoke,
i rjeđe će biti kuće, pustije klupe,
tužnije namjere brodica

Još malo i nestat će krekeri,
sunce će u skrivenim kutcima kostima
ostaviti sjenu od koje drhti dubina,
gledat će me zlo ravno u oči
i dan neće moći više ništa
učiniti za mene

IZLETNICA U BOLNO MJESTO:

Sad kad ne bi trebalo mirisati ništa osim zemlje
i zima već čeka u termosici u ruksaku,
čemu ovi šafrani, zakašnjeli i krive boje,
kao novčanice valute koja više ne vrijedi

Krajolik danima blijedi, nedovršen kao goblen,
i ja sam uvijek zabodena u mračno između
koje ne uspijevam ispuniti sobom

Čujem kako konji kaskaju u konjičkom klubu,
napinju se povodci na vratovima pasa,
a šafrani, od svih opasniji, slobodno siju radost

Daj im pundžu, i bit ću ljubljena
Daj im vazu, i naći ću dom
Daj im fotoaparata, i bit će smisla u tome

Čitala sam: tko osjeti njihov miris, sjeća se,
a ja želim samo da blijedi blijedi i nestane,
da s ovo malo čaja koračam još koji kilometar
u smjeru suprotnom od centra,
gdje kamenje nema milosti

BLAGAJNICA U LUNAPARKU:

Drugi ljudi su potrebni
da bi moj nos bio velik
Jer što bih da postanem lijepa?
Bila bih vidljiva, ne bih vidjela
kako se vrte vrte vrte
dok im se lica ne odlijepe i odlete,
kako vrište
klizeći po granici
Smrt je tako zabavna
dok je daleko
Meni se izmaklo i tu su
smrt, strah i samoća
takve da u njih jedva vjerujem
a ipak krajnje ozbiljne,
kao pad na glečar poslije tuširanja,
naglo zalijepljena
za tren u kojem se tijelo ne može
ni zaniijekati ni potvrditi,
i svaki sljedeći mjesec
je siječanj

GOŠĆA U SOBI ZA ROŠTILJ:

U liftu za vozila,
za nilske konje, penis lava, pop zvijezde,
bića koja znaju zauzeti prostor,

prisna s crtom koja spaja ponor s podom,
leđima vučem sobu na peti kat:
okrenem li se, bit će jasno da mi nešto nedostaje

Ispred, odraz očiju na metalnim vratima
želi izgledati kao da sam se posipala pepelom,
ali se smije (smije i smije...)

Zaista, komično sam nesretna,
kao da mi golemi luftmadrac na leđima
ruši ravnotežu jer je prelagan
Ljetovanje koje izbacuje iz takta, a ne znači ništa

Uvijek taj višak malih nedaća,
kisik besposleno kruži sobom,
meso se peče, očaj koji nikad ne progovara

Ali jednom kad ova spora gradacija stane
najkasnije u kolovozu,
spustit ću ruksak,
otkriti koliko je mračan ugljen i
sve ispuniti

MARATONKA:

Bolnički zid otpao je s ramena,
plahta je otpala s pete
Zaboravila sam noge, maternicu i misli,
kuće su postale lakše
Obješena o dječji aviončić daha, trčala sam
Vrane su oglašavale mine u poljima,
ovdje je nož dostigao vrat neke babe,
ovdje je vatra dostigla djetinjstvo u albumu,
ovdje sve dostiže
Ja sam bježala brže brže
Tek u profilu nosa natjecatelja
koji me prestigao na sedmom kilometru
vidjelo se da ne vjerujem u cilj,
i mrak se počeo dizati iz tabana
kao da voda u boci proganja bubu
Potrčala sam prema svjetlu na kraju nosnica,
podigla se traka s ruba ceste,
slatki krvavi asfalt legao je u usta,
a papirnati put na leđima savio se
u puževu kuću Tijelo, slinavo,
bespomoćno kao jezik, promucalo je:
bol

KROATISTICA NA SPOJU:

Jutro, kafić je još trijezan, a on dolazi
s novom jetrom

Jednom je u birtiji moj djed vikao:
žigerica nazad! Jasno je,
ja bih najradije zamijenila jezik,
no mučim
jer mi je mučno

Mislim da sam pojela nešto pokvareno
kad sam prije sna
lizanjem čistila prste
(crne su bile vijesti u novinama),

a smiješno je
kako sam cijelo vrijeme pazila
da ne pojedem još kojeg sićušnog djeda
Oni mi se uvijek motaju po ustima,
bolni kao kockice leda,
tako da s vremena na vrijeme
moram pokojeg ispljunuti
samo da nešto kažem, kao:

ja sam unuka djeda zidara,
ako postoji taj zid među nama,
može se reći da znam s ciglama

Jutro, čisto, lišeno
grozne potrebe da se govori,
a on dolazi s jetrom na kosi
Jezik mi je olovan i ne znam reći
jesam li ga već pokosila,
ili on jednostavno tako
češlja kosu

INŽENJERKA DUŠA:

Na izložbi prepariranih ljudskih organa
promatram krvotok pluća i razmišljam
koliko je mrtvih potrebno zapisati
za jedan crveni čempres Ne,
nisu me tako učili,

da krvotok pluća znači misliti na disanje
a čempresi su tako neka stabla
u kojima svačije mišljenje jednako potamni

Nisu me učili, ja sam sve o botanici naučila
promatrajući kuteve kocke
koja nije vjerovala u čvrstoću Te lastavice
od devedeset stupnjeva

ulijetale su u zapitana tijela šišmiša,
i poput bumeranga
vraćale se oštrijih krila Uvijek su
bile potrebne škare
da bi se riječ podmuklo podijelila u sebi
a ostala jedno

Što su i gdje završavaju
ovakvi kao ja?
Koji shvatili su da je u kipovima i tijelu
samoća jednako teška,

da postoji, izvan znanosti,
mjesto na kojem je budućnost već bila,
štala za kozu koja plete
paukovu mrežu

TESTAMENTUM RATARICE

Ostavljam krevet, čizme, oči, glavobolju, poštara i lopova
svima
tj. ničemu

OČI GOVORE:

„Imam devetero djece“, ili „deveto sam dijete“,
tako nešto je pisalo na prosjakinjinu papiru

Vidjelo se da je istina
kad je pljunula u oko i oko i oko i oko,
četiri poremećaja prebačena preko čekaonice
Prijateljica se odmah obrisala,
njoj je ostalo svejedno Godinama

bez preciznog svijeta, objekti u objektima,
misli u predmetima Stabla noću
podizhu surle Kupusovi bijelci danju
miruju na mačevima Godinama

u gubitku čitavih kvartova, ta ulica je
u parizu ili otočcu Ona izgubi zube
kad mrvice padnu sa stola Drhću li to
bombe pred mačkom dok dolaze po hranu?

Onaj si kojeg zamišlja,
a možda te ne bi željela vidjeti

Možda je čitavu književnost krivo pročitala,
varljivi um bira ovo il' ono slovo,
slova ili bube, bube ili pukotinu, pukotinu
ili zemlju, zemlju ili bilje, bilje dobro

ili oleandre Uzalud nas isus maže pljuvačkom,
ona zna da svaka riječ ima „r“, rilce otrova,
i sve se u vrtu vidi ljepše
kad saznaš da je opasno

POŠTAR GOVORI:

Cijela je ulica u zavoju njenog uha
Uz rub, hladna i ukočena kao električni stup,
čeka milost žarulje

U mom motoru čuje bumbarov let,
najavu proljeća čija je srž u čekanju,
bez znanja o mehanici peluda:

ona ne zna da i ja posjećujem sandučice
kao bumbar voćku: s namjerom da preživim,
i, što prenesem, prenesem slučajno

Oči joj ne vide a ipak su žive, kao špekule,
njihova težina moli moje lice:
priznaj da si rupa

Blijeda za blijedim kuvertama pruža ruku
kao za izgubljenim dijelovima kože:

ja prekapam po papirnatom srcu torbe,
ali nigdje riječi nigdje riječi
samo brojevi crni i neugodni,
hladan ugljen

GLAVOBOLJA GOVORI:

Njenu petogodišnju majku boli
pa je namazala varikinu na čelo
Kako joj zabraniti obrve?
Njen trinaestogodišnji otac
stoji na vrhu električnog stupa
Kako natjerati puža da pusti sluz,
galeba da ih blagoslovi tom srećom,
oca da pusti suzu za svojim smrskanim ocem?
Kako raditi protiv njegovog đona?
Možda, okrenuti joj glavu na drugu stranu,
natjerati je da ustane na drugu nogu?
Koja bolje pristaje prozorskoj dasci?
Kako odsoliti juhu, koliki su općenito omjeri?
Kako izgubiti vještinu vezivanja vezica,
u kojem trenutku čvor postaje omča?
Postoje li škare kojima se može spriječiti
psihodelija u ovoj haljini,
možda i čitave sedamdesete?
Otac oca da ne uđe u taj auto,
nego u brod za Italiju
da je more nikad ne sastavi

Kao što joj glavu s vremena na vrijeme
čelično držim
daleko od tijela
Kako joj zabraniti vrat?

KREKET GOVORI:

Bio sam šuma i livada sa stadom ovaca,
oko mene se svijet, u mutnim potezima,
protezao u nedogled Kasnije
odlučen sam i planiran,
mreža pravaca na prebijelom papiru
A sad, a sad,
tek me tanka žica koja drži daske
dijeli od raspada

Ona noću sluša dah koji bridi po toj struni,
napetost je postojana
i može misliti jedino o tome da je majka zabranila
spominjati neke dijelove tijela
pa je morala, dok se ne ukoči, pisati:
ležim na boku
Potom se saviti oko trbuha, biti dovoljno slaba
da je majka može podnijeti

Koliko joj je napora bilo potrebno da,
tako bez glasa, jednom
telefonom dozove tri mišićava strica
(od kojih je bar jednog na mjestu izmislila)
da me utovare na kamion za selidbu
Kako su umukle žabe na babinom goblenu
kad je jedan od njih rekao:
plati duplu dnevnicu i upast ćemo u pjesmu
I eho rečenice ostao je
zauvijek u njenim džepovima

Kako su odvratno zeleni bili trbusi,
godinama poslije blokirani
u sekundi pred pucanje,

ali još uvijek, ali još uvijek,
samo je zeleno može umiriti
- šapćem ga, tješim, zeleno se smiješim:
jednoga dana bit ću opet šuma,
trava u ustima ovaca,
miris početka,
govno

ČIZME GOVORE:

Kroz staklo izloga u njenim smo očima
gledale sebe, lažno sjajne kao sve što dolazi

Svinje naše naravi trljale su se toplim kožama,
na njena stopala padao je mraz

Izustila je: želim preživjeti, pa smo je zagrlile,
i žile u nogama opet su pristale na krv
Zajedno smo pošle

u drugi život, dugi život:
deset godina! gdje sve nismo bile!

Jednom nas je mračila mračila,
pogledom prateći susjedu koju je poslije ubila
samo da bi prefarbala njenu fasadu

Na pogrebu smo je držale okomito,
prostirala se zemlja puna jezivih ljubičica

i taj mali cigo s njenog ramena gutao je
gong i drugi metal, da nam svima bude lakše

Mi smo s godinama zaboravile svoju kožu,
ali stopala su ostala topla:
siromaštvo čini maštu jačom od života

Iza stakla sad se peku pljeskavice,
mali cigo šapće:
netko pretjeruje

LOPOV GOVORI:

Crta između kvake i dovratka,
tamna kao traka u crnoj kronici,
pada joj preko očiju

Žarulja jednim treptajem isprevrće
sve ladice u stanu

Postoji li, pita se,
još uvijek onaj mišić u ljudskoj šaci
koji je sposoban uzeti
ili zlatnina nestaje kad se oslijepi
od gledanja u prošlost (sva ta krštenja,
i ponovna rođenja)

Udaljio sam se s mjesta zločina
u prevelikim cipelama,
kako bi inače znala da je asfalt ljepljiv,
napisala: pločnik pronađe način
da pokoleba smjer

Ja, napisan buntovan, moram nastaviti
Moram, s dimom u ustima
da joj se pod kapke pohrane suze,
čekajući čas kad ću iz zrnja naušnica
napraviti prastari simbol kruha

Već duboko u gradskom parku,
maskiran u običnog prolaznika,
osjećam da mi u ustima nedostaje
malo gorčine koju je na početku knjige
pljunula na cvijeće

Ulazim u dućan pa prodajem
sve što je imala, i ona

dopušta da se nasmiješim blagajnici,
ali ne da da ugledam u kutu njenih usana
masnoću prvog ručka
s njim

Oh, oh, oh, oduvijek znam:
moj zločin je promašen
jer sam odbacio pogledom
baš one riječi na koje je mislila, recimo

mrlju vlage nad pisaćim stolom, dokaz
da je izašla iz sebe, da će
uskoro jesen

Posljednje padaju tvrtke za otkup,
onda će sve to biti bijelo

SNIJEG S PAGINACIJOM

Mače,
zašto sam te prenijela?

Plava slika plamenika
na tvom vratu
neće nas ugrijati

Martina Vidaić

Rođena 1986. u Zadru. Do sada je objavila tri zbirke pjesama, dva romana te jednu poetsko-proznu knjigu. Za prvu zbirku pjesama *Era gmazova* dobila je 2011. godine nagradu Goran za mlade pjesnike, *Mehanika peluda* nagrađena je 2019. Ivanom Goranom Kovačićem za najbolju zbirku pjesama u dvogodišnjem razdoblju, a knjiga *Trg, tržnica, nož* 2021. godine nagradom Janko Polić Kamov Hrvatskog društva pisaca.

Pjesme su joj također objavljene u nekoliko antologija i izbora, uključujući: *Hrvatska mlada lirika 2014.* (HDP, 2014), hrvatsko-rumunjska antologija mlađeg pjesništva *Ritualul omului fericit: 18 poeți croați tineri* (Tracus Arte, 2017), njemačka antologija mlađe europske poezije *Grand Tour* (Carl Hanser Verlag, 2019), e-knjiga *L'insopportabile delicatezza della polvere* (Kipple officina libraria, 2019), *Svjetlaci – hrvatsko pjesništvo trećeg poraća* (HDP, 2019), hrvatsko-grčka *Antologija mlade hrvatske poezije* (Vakxikon, 2020). Pojedinačne pjesme prevedene su joj u raznim prilikama na desetak europskih jezika i objavljene u brojnim časopisima.

Objavila: *Era gmazova* (poezija, 2011), *Tamni čovjek Birger* (poezija, 2016), *Mehanika peluda* (poezija, 2018), *Anatomija štakora* (roman, 2019), *Stjenice* (roman, 2021), *Trg, tržnica, nož* (poezija-proza, 2021).

Biblioteka Online

knjiga 205

Martina Vidaić

MEHANIKA PELUDA

© 2022 Martina Vidaić

© za elektroničko izdanje: Društvo za promicanje književnosti
na novim medijima, 2022

Izdavač

Društvo za promicanje književnosti
na novim medijima, Zagreb

Za izdavača

Krešimir Pintarić

Urednik

Goran Čolakhodžić

Fotografija

ID 46173 / Pixabay.com

Objavljeno

3. travnja 2022.

ISBN 978-953-345-953-0 (HTML)

ISBN 978-953-345-954-7 (EPUB bez DRM)

ISBN 978-953-345-955-4 (PDF)

ISBN 978-953-345-956-1 (MOBI)

Prvo izdanje

Hrvatsko društvo pisaca, Zagreb, 2018.

**Knjiga je objavljena uz financijsku potporu
Grada Zagreba i Ministarstva kulture i medija
Republike Hrvatske.**